

C/2024/3114

6.5.2024

PRIPOROČILO EVROPSKEGA ODBORA ZA SISTEMSKA TVEGANJA

z dne 8. decembra 2023

o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti

(ESRB/2023/13)

(C/2024/3114)

SPLOŠNI ODBOR EVROPSKEGA ODBORA ZA SISTEMSKA TVEGANJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru ⁽¹⁾ in zlasti Priloge IX k Sporazumu,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1092/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o makrobonitetnem nadzoru nad finančnim sistemom Evropske unije in ustanovitvi Evropskega odbora za sistemska tveganja ⁽²⁾ ter zlasti člena 3 in členov 16 do 18 Uredbe,

ob upoštevanju Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES ⁽³⁾ ter zlasti oddelka I poglavja 4 naslova VII Direktive,

ob upoštevanju Sklepa Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2011/1 z dne 20. januarja 2011 o sprejetju Poslovnika Evropskega odbora za sistemska tveganja ⁽⁴⁾ in zlasti členov 18 do 20 Sklepa,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za zagotavljanje učinkovitosti in dosledne uporabe nacionalnih ukrepov makrobonitetne politike je treba priznavanje, ki se zahteva po pravu Unije, dopolniti s prostovoljno vzajemnostjo.
- (2) Cilj okvira za prostovoljno vzajemnost ukrepov makrobonitetne politike, določenega v Priporočilu Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2015/2 ⁽⁵⁾, je zagotoviti, da se za vse ukrepe makrobonitetne politike, ki temeljijo na izpostavljenosti in se aktivirajo v eni državi članici, zagotovi vzajemnost v drugih državah članicah.
- (3) Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2017/4 ⁽⁶⁾ ustreznemu organu, pristojnemu za aktiviranje, priporoča, da ob predložitvi zahteve za vzajemnost Evropskemu odboru za sistemska tveganja (ESRB) predlaga najvišji prag pomembnosti, pri katerem se lahko šteje, da izpostavljenost posameznega ponudnika finančnih storitev ugotovljenemu makrobonitetnemu tveganju v jurisdikciji, kjer organ, pristojen za aktiviranje, uporabi ukrep makrobonitetne politike, ni pomembna, če je pod tem pragom. ESRB lahko priporoči drugačen prag, če presodi, da je to potrebno.
- (4) Banco de Portugal je 4. oktobra 2023 v vlogi imenovanega organa za namen člena 133 Direktive 2013/36/EU v skladu s členom 133(9) navedene direktive ESRB uradno obvestila, da namerava določiti stopnjo sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 4 %, da bi preprečila in zmanjšala makrobonitetna ali sistemska tveganja, ki izhajajo iz izpostavljenosti na drobno po pristopu na podlagi notranjih bonitetnih ocen (IRB) do fizičnih oseb,

⁽¹⁾ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

⁽²⁾ UL L 331, 15.12.2010, str. 1.

⁽³⁾ UL L 176, 27.6.2013, str. 338.

⁽⁴⁾ UL C 58, 24.2.2011, str. 4.

⁽⁵⁾ Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2015/2 z dne 15. decembra 2015 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 97, 12.3.2016, str. 9).

⁽⁶⁾ Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2017/4 z dne 20. oktobra 2017 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 431, 15.12.2017, str. 1).

zavarovanih s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo na Portugalskem. Načrtovana stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj se bo uporabljala za domače kreditne institucije, pri čemer so nekatere med njimi podrejene družbe subjektov s sedežem v drugi državi članici EU. ESRB je 13. novembra izdal Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/11 ⁽⁷⁾, v katerem je navedel, da je ukrep po njegovem mnenju utemeljen, primeren, sorazmeren, uspešen in učinkovit za obravnavo tveganj, ki naj bi jih obravnaval.

- (5) Stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj naj bi se uporabljala od 1. oktobra 2024 in naj bi veljala največ dve leti ali dokler se obravnavana tveganja ne uresničijo ali odpravijo.
- (6) Banco de Portugal je 4. oktobra 2023 ESRB predložila tudi zahtevo za izdajo priporočila za zagotovitev vzajemnosti navedenega ukrepa makrobonitetne politike v skladu s členom 134(5) Direktive 2013/36/EU. Na podlagi zahteve za vzajemnost ukrepa v drugih državah članicah in da bi preprečili uresničevanje negativnih čezmejnih učinkov v obliki uhajanj in regulativne arbitraže, ki bi bili lahko posledica izvajanja ukrepa makrobonitetne politike, ki se bo začel uporabljati na Portugalskem, je splošni odbor ESRB odločil, da ta ukrep vključi na seznam ukrepov makrobonitetne politike, za katere se priporoča zagotovitev vzajemnosti v skladu s Priporočilom ESRB/2015/2. Splošni odbor ESRB je tudi odločil, da priporoči najvišji posamezni instituciji lasten prag pomembnosti v višini 1 milijarde EUR, ki bo državo članico, ki zagotavlja vzajemnost, usmerjal pri morebitni uporabi načela *de minimis*.
- (7) Dansko ministrstvo za industrijo, podjetništvo in finančne zadeve je 10. oktobra 2023 v vlogi imenovanega organa za namen člena 133 Direktive 2013/36/EU v skladu s členom 133(9) navedene direktive ESRB uradno obvestilo, da namerava določiti stopnjo sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 7 %. Ukrep se bo uporabljal za vse domače kreditne institucije. Uporabljal se bo za vse vrste izpostavljenosti, ki se nahajajo na Danskem, do nefinančnih družb, ki se ukvarjajo s poslovanjem z nepremičninami in organizacijo izvedbe stavbnih projektov, kakor sta opredeljena v skladu s statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti v Uniji (NACE), določeno v Uredbi (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾.
- (8) ESRB je 16. novembra 2023 izdal Mnenje Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/12 ⁽⁹⁾, v katerem je navedel, da je ukrep po njegovem mnenju utemeljen, primeren, sorazmeren, uspešen in učinkovit za obravnavo tveganj, ki naj bi jih obravnaval.
- (9) Stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj naj bi se uporabljala od 30. junija 2024. Imenovani organ za namen člena 133 Direktive 2013/36/EU bo ukrep pregledal najpozneje dve leti po začetku uporabe.
- (10) Dansko ministrstvo za industrijo, podjetništvo in finančne zadeve je 10. oktobra 2023 ESRB predložilo tudi zahtevo za izdajo priporočila za zagotovitev vzajemnosti navedenega ukrepa makrobonitetne politike v skladu s členom 134(5) Direktive 2013/36/EU. Na podlagi zahteve za vzajemnost ukrepa v drugih državah članicah in da bi preprečili uresničevanje negativnih čezmejnih učinkov v obliki uhajanj in regulativne arbitraže, ki bi bili lahko posledica izvajanja ukrepa makrobonitetne politike, ki se bo začel uporabljati na Danskem, je splošni odbor ESRB odločil, da ta ukrep vključi na seznam ukrepov makrobonitetne politike, za katere se priporoča zagotovitev vzajemnosti v skladu s Priporočilom ESRB/2015/2. Splošni odbor ESRB je tudi odločil, da priporoči najvišji posamezni instituciji lasten prag pomembnosti v višini 200 milijonov EUR, ki bo državo članico, ki zagotavlja vzajemnost, usmerjal pri morebitni uporabi načela *de minimis*.
- (11) Zato je treba Priporočilo ESRB/2015/2 ustrezno spremeniti –

⁽⁷⁾ Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/11 z dne 13. novembra 2023 v zvezi z uradnim obvestilom portugalskega organa, da namerava določiti stopnjo sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU, ki še ni objavljeno v Uradnem listu.

⁽⁸⁾ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L 393, 30.12.2006, str. 1).

⁽⁹⁾ Mnenje Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/12 z dne 16. novembra 2023 o uradnem obvestilu danskega organa o določitvi ali ponovni določitvi stopnje blažilnika sistemskih tveganj v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij (še ni objavljena v Uradnem listu).

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

Spremembe

Priporočilo ESRB/2015/2 se spremeni:

(1) v oddelku 1 se podpriporočilo C(1) nadomesti z naslednjim:

- „1. Priporoča se, da ustrezni organi zagotovijo vzajemnost ukrepov makrobonitetne politike, ki jih sprejmejo drugi ustrezni organi in jih ESRB priporoča za vzajemnost. Priporoča se zagotovitev vzajemnosti naslednjih ukrepov, kakor so podrobneje opisani v Prilogi:

Belgija:

- stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 9 %, ki se uporablja do 31. marca 2024 za vse izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji;
- stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 6 %, ki se uporablja od 1. aprila 2024 za vse izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji;

Nemčija:

- stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 2 % za (i) vse izpostavljenosti po pristopu IRB, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Nemčiji, in (ii) vse izpostavljenosti po standardiziranem pristopu, ki so v celoti in popolnoma zavarovane, kakor je navedeno v členu 125(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (*), s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Nemčiji;

Litva:

- stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 2 % za vse izpostavljenosti na drobno do fizičnih oseb, ki so rezidenti Republike Litve, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami;

Luksemburg:

- pravno zavezujoče mejne vrednosti razmerja med vrednostjo kredita in vrednostjo nepremičnine (razmerje LTV) za nove hipotekarne kredite za stanovanjske nepremičnine, ki se nahajajo v Luksemburgu, z različnimi mejnimi vrednostmi, ki se uporabijo za različne kategorije kreditorejmalcev:

(a) mejna vrednost razmerja LTV v višini 100 % za nove kupce, ki kupujejo svoje primarno prebivališče;

(b) mejna vrednost razmerja LTV v višini 90 % za druge kupce, tj. kupce, ki niso novi kupci in kupujejo svoje primarno prebivališče. Ta mejna vrednost se izvaja sorazmerno s pomočjo olajšave za del portfelja. Natančneje, kreditodajalci lahko izdajo 15 % portfelja novih hipotekarnih kreditov, odobrenih navedenim kreditorejmalcem, z razmerjem LTV, višjim od 90 %, vendar pod najvišjim razmerjem LTV v višini 100 %;

(c) mejna vrednost razmerja LTV v višini 80 % za druge hipotekarne kredite (vključno s segmentom nepremičnin, kupljenih z namenom oddaje);

Nizozemska:

- najnižja povprečna utež tveganja, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(vi) Uredbe (EU) št. 575/2013 za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Nizozemskem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB, v zvezi z njihovim portfeljem izpostavljenosti do fizičnih oseb, zavarovanih s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo na Nizozemskem. Pri vsaki postavki izpostavljenosti, ki sodi v okvir ukrepa, se za del kredita, ki ne presega 55 % tržne vrednosti nepremičnine, s katero je kredit zavarovan, dodeli utež tveganja v višini 12 %, za preostali del kredita pa se dodeli utež tveganja v višini 45 %. Najnižja povprečna utež tveganja portfelja je enaka z izpostavljenostjo tehtanemu povprečju uteži tveganja posameznih kreditov;

Norveška:

- stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 4,5 % za vse izpostavljenosti, ki se nahajajo na Norveškem, ki se uporablja v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta (**), kakor se uporablja za Norveško od 31. decembra 2022 v skladu s pogoji iz Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (***) (Sporazum EGP) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/36/EU, kakor se uporablja za Norveško in na Norveškem od 31. decembra 2022), za vse kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Norveškem;
- spodnja meja za (z izpostavljenostjo tehtano) povprečno utež tveganja v višini 20 % za izpostavljenosti do stanovanjskih nepremičnin, ki se nahajajo na Norveškem, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013, kakor se uporablja za Norveško od 31. decembra 2022 v skladu s pogoji iz Sporazuma EGP (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 575/2013, kakor se uporablja za Norveško in na Norveškem od 31. decembra 2022), za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Norveškem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB;
- spodnja meja za (z izpostavljenostjo tehtano) povprečno utež tveganja v višini 35 % za izpostavljenosti do poslovnih nepremičnin, ki se nahajajo na Norveškem, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013, kakor se uporablja za Norveško od 31. decembra 2022, za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Norveškem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB;

Švedska:

- posamezni kreditni instituciji lastna spodnja meja za z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja, ki se uporabljajo za portfelj izpostavljenosti na drobno do dolžnikov z rezidentstvom na Švedskem, zavarovanih z nepremičninami, v višini 25 %, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013 za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Švedskem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB;
- posamezni kreditni instituciji lastna najnižja raven (spodnja meja) za z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja za portfelj izpostavljenosti do podjetij, zavarovanih s hipoteko na poslovnih nepremičninah (nepremičninah, ki se fizično nahajajo na Švedskem in so v lastništvu za poslovne namene za ustvarjanje dohodka od najemnin), v višini 35 % in posamezni kreditni instituciji lastna najnižja raven (spodnja meja) za z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja za portfelj izpostavljenosti do podjetij, zavarovanih s hipoteko na stanovanjskih nepremičninah (stanovanjskih stavbah, ki se fizično nahajajo na Švedskem in so v lastništvu za poslovne namene za ustvarjanje dohodka od najemnin, če so v nepremičnini več kot tri stanovanja), v višini 25 %, ki se uporabljata v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013 za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Švedskem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB;

Portugalska:

- stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 4 % za vse izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo na Portugalskem;

Danska:

- stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 7 % za vse vrste izpostavljenosti, ki se nahajajo na Danskem, do nefinančnih družb, ki se ukvarjajo s poslovanjem z nepremičninami in organizacijo izvedbe stavbnih projektov, kakor sta opredeljena v skladu s statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti v Uniji (NACE), določeno v Uredbi (ES) št. 1893/2006.

(*) Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

(**) Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

(***) UL L 1, 3.1.1994, str. 3.“.

(2) Priloga se nadomesti s Prilogo k temu priporočilu.

V Frankfurtu na Majni, 8. decembra 2023

Vodja sekretariata ESRB
v imenu splošnega odbora ESRB
Francesco MAZZAFERRO

PRILOGA

„PRILOGA

Belgija**Blažilnik sistemskih tveganj za vse izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji.**I. Opis ukrepa

1. Do 31. marca 2024 se z belgijskim ukrepom, ki se uporablja v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU, določa stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 9 % za izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji (izpostavljenosti, ki niso neplačane, in neplačane izpostavljenosti).
2. Od 1. aprila 2024 se z belgijskim ukrepom, ki se uporablja v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU, določa stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 6 % za izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji (izpostavljenosti, ki niso neplačane, in neplačane izpostavljenosti).

II. Vzajemnost

3. Ustreznim organom se priporoča, da zagotovijo vzajemnost belgijskega ukrepa tako, da ga uporabijo za izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji (izpostavljenosti, ki niso neplačane, in neplačane izpostavljenosti). Namesto tega se lahko vzajemnost ukrepa zagotovi z uporabo naslednjega obsega poročanja COREP: izpostavljenosti na drobno do posameznikov po pristopu IRB, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Belgiji (izpostavljenosti, ki niso neplačane, in neplačane izpostavljenosti).
4. Če v jurisdikciji ustreznih organov ni na voljo enak ukrep makrobonitetne politike, se jim priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrep makrobonitetne politike, ki je na voljo v njihovi jurisdikciji in katerega učinek je najbolj enakovreden učinku zgoraj navedenega ukrepa, ki se priporoča za vzajemnost, vključno s sprejetjem nadzorniških ukrepov in uporabo nadzorniških pooblastil, določenih v naslovu VII, poglavje 2, oddelek IV, Direktive 2013/36/EU. Ustreznim organom se priporoča, da enakovreden ukrep sprejmejo najpozneje v štirih mesecih po objavi tega priporočila v *Uradnem listu Evropske unije*.

III. Prag pomembnosti

5. Ukrep dopolnjuje posamezni instituciji lasten prag pomembnosti, ki ustrezne organe, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, usmerja pri morebitni uporabi načela *de minimis*. Institucije se lahko izvzamejo iz zahteve glede blažilnika sistemskih tveganj, če njihove ustrezne sektorske izpostavljenosti ne presegajo 2 milijard EUR. Zato se vzajemnost zahteva samo, kadar je presežen posamezni instituciji lasten prag.
6. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 je prag pomembnosti v višini 2 milijard EUR najvišja priporočena raven praga. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost, lahko zato namesto uporabe priporočenega praga določijo nižji prag za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepa brez praga pomembnosti.

Nemčija**Stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 2 % za (i) vse izpostavljenosti po pristopu IRB, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Nemčiji, in (ii) vse izpostavljenosti po standardiziranem pristopu, ki so v celoti in popolnoma zavarovane, kakor je navedeno v členu 125(2) Uredbe (EU) št. 575/2013, s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Nemčiji.**I. Opis ukrepa

1. Z nemškim ukrepom, ki se uporablja v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU, se določa stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 2 % za vse izpostavljenosti (tj. izpostavljenosti na drobno in druge) do fizičnih in pravnih oseb, ki so zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Nemčiji. Ukrep se uporablja za (i) kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v Nemčiji in uporabljajo pristop IRB, za izračun zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti v zvezi z izpostavljenostmi, zavarovanimi s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Nemčiji, ter (ii) kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v Nemčiji in uporabljajo standardizirani pristop, za izračun zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti v zvezi z izpostavljenostmi, ki so v celoti in popolnoma zavarovane kakor je navedeno v členu 125(2) Uredbe (EU) št. 575/2013, s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo v Nemčiji.

II. Vzajemnost

2. Ustreznim organom se priporoča, da zagotovijo vzajemnost nemškega ukrepa tako, da ga uporabijo za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici.
3. Če v jurisdikciji ustreznih organov ni na voljo enak ukrep makrobonitetne politike, se jim priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrep makrobonitetne politike, ki je na voljo v njihovi jurisdikciji in katerega učinek je najbolj enakovreden učinku zgoraj navedenega ukrepa, ki se priporoča za vzajemnost, vključno s sprejetjem nadzorniških ukrepov in uporabo nadzorniških pooblastil, določenih v naslovu VII, poglavje 2, oddelek IV, Direktive 2013/36/EU.
4. Ustreznim organom se priporoča, naj zagotovijo, da se vzajemni ukrep uporablja in spoštuje od 1. februarja 2023.

III. Prag pomembnosti

5. Ukrep dopolnjuje posamezni instituciji lasten prag pomembnosti, ki ustrezne organe, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, usmerja pri morebitni uporabi načela *de minimis*. Kreditne institucije se lahko izvzamejo iz zahteve glede blažilnika sistemskih tveganj, če njihove ustrezne sektorske izpostavljenosti ne presegajo 10 milijard EUR. Zato se vzajemnost zahteva samo, kadar je presežen posamezni instituciji lasten prag.
6. Ustrezni organi morajo spremljati pomembnost izpostavljenosti. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 je prag pomembnosti v višini 10 milijard EUR najvišja priporočena raven praga. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost, lahko zato namesto uporabe priporočenega praga določijo nižji prag za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepa brez praga pomembnosti.

Litva

Stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 2 % za vse izpostavljenosti na drobno do fizičnih oseb, ki so rezidenti Republike Litve, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami.

I. Opis ukrepa

1. Z litovskim ukrepom, ki se uporablja v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU, se določa stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 2 % za vse izpostavljenosti na drobno do fizičnih oseb v Litvi, ki so zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami.

II. Vzajemnost

2. Ustreznim organom se priporoča, da zagotovijo vzajemnost litovskega ukrepa tako, da ga uporabijo za podružnice, ki se nahajajo v Litvi in so podružnice kreditnih institucij, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici, ter za neposredne čezmejne izpostavljenosti do fizičnih oseb v Litvi, ki so zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami. Pomemben delež skupnega stanja hipotekarnih kreditov imajo podružnice tujih bank, ki poslujejo v Litvi, zato bi vzajemnost ukrepa v drugih državah članicah pripomogla k enakim konkurenčnim pogojem ter zagotavljanju, da bodo vsi pomembni udeleženci na trgu upoštevali povečano tveganje na področju stanovanjskih nepremičnin v Litvi in izboljšali svojo odpornost.
3. Če v jurisdikciji ustreznih organov ni na voljo enak ukrep makrobonitetne politike, se jim priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrep makrobonitetne politike, ki je na voljo v njihovi jurisdikciji in katerega učinek je najbolj enakovreden učinku zgoraj navedenega ukrepa, ki se priporoča za vzajemnost, vključno s sprejetjem nadzorniških ukrepov in uporabo nadzorniških pooblastil, določenih v naslovu VII, poglavje 2, oddelek IV, Direktive 2013/36/EU. Ustreznim organom se priporoča, da enakovreden ukrep sprejmejo najpozneje v štirih mesecih po objavi tega priporočila v *Uradnem listu Evropske unije*.

III. Prag pomembnosti

4. Ukrep dopolnjuje posamezni instituciji lasten prag pomembnosti, ki ustrezne organe, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, usmerja pri morebitni uporabi načela *de minimis*. Institucije se lahko izvzamejo iz zahteve glede blažilnika sistemskih tveganj, če njihove ustrezne sektorske izpostavljenosti ne presegajo 50 milijonov EUR, kar je približno 0,5 % zadevnih izpostavljenosti celotnega sektorja kreditnih institucij v Litvi. Zato se vzajemnost zahteva samo, kadar je presežen posamezni instituciji lasten prag.
5. Utemeljitev tega praga:
 - a. čim bolj je treba zmanjšati možnost regulativne razdrobljenosti, saj se bo enak prag pomembnosti uporabljal tudi za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v Litvi;
 - b. z uporabo tega praga pomembnosti bi pripomogli k zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev, ker bi zahteva glede blažilnika sistemskih tveganj veljala za institucije s podobno velikimi izpostavljenostmi;
 - c. prag je pomemben za finančno stabilnost, saj bo prihodnje gibanje tveganja na področju stanovanjskih nepremičnin odvisno predvsem od dogajanja na stanovanjskem trgu, ki je delno odvisno od količine novih kreditov, izdanih za nakup stanovanjskih nepremičnin. Zato bi se moral ukrep uporabljati za tržne udeležence, ki so dejavni na tem trgu, četudi njihov portfelj hipotekarnih kreditov ni tako velik kot pri največjih kreditodajalcih.
6. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 je prag pomembnosti v višini 50 milijonov EUR najvišja priporočena raven praga. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost, lahko zato namesto uporabe priporočenega praga določijo nižji prag za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepa brez praga pomembnosti.

Luksemburg

Pravno zavezujoče mejne vrednosti razmerja med vrednostjo kredita in vrednostjo nepremičnine (razmerje LTV) za nove hipotekarne kredite za stanovanjske nepremičnine, ki se nahajajo v Luksemburgu, z različnimi mejnimi vrednostmi, ki se uporabijo za različne kategorije kreditojemalcev:

- (a) **mejna vrednost razmerja LTV v višini 100 % za nove kupce, ki kupujejo svoje primarno prebivališče;**
- (b) **mejna vrednost razmerja LTV v višini 90 % za druge kupce, tj. kupce, ki niso novi kupci in kupujejo svoje primarno prebivališče. Ta mejna vrednost se izvaja sorazmerno s pomočjo olajšave za del portfelja. Natančneje, kreditodajalci lahko izdajo 15 % portfelja novih hipotekarnih kreditov, odobrenih navedenim kreditojemalcem, z razmerjem LTV, višjim od 90 %, vendar pod najvišjim razmerjem LTV v višini 100 %;**
- (c) **mejna vrednost razmerja LTV v višini 80 % za druge hipotekarne kredite (vključno s segmentom nepremičnin, kupljenih z namenom oddaje).**

I. Opis ukrepa

1. Luksemburški organi so aktivirali pravno zavezujoče mejne vrednosti razmerja LTV za nove hipotekarne kredite za stanovanjske nepremičnine, ki se nahajajo v Luksemburgu. Na podlagi priporočila odbora Comité du Risque Systémique (odbor za sistemsko tveganje) ⁽¹⁾ je Commission de Surveillance du Secteur Financier (komisija za nadzor finančnega sektorja) ⁽²⁾ delovala usklajeno s centralno banko Banque centrale du Luxembourg in aktivirala mejne vrednosti razmerja LTV, ki so različne za tri kategorije kreditojemalcev. Mejne vrednosti razmerja LTV za vsako od treh kategorij so naslednje:
 - (a) mejna vrednost razmerja LTV v višini 100 % za nove kupce, ki kupujejo svoje primarno prebivališče;
 - (b) mejna vrednost razmerja LTV v višini 90 % za druge kupce, tj. kupce, ki niso novi kupci in kupujejo svoje primarno prebivališče. Ta mejna vrednost se izvaja sorazmerno s pomočjo olajšave za del portfelja. Natančneje, kreditodajalci lahko izdajo 15 % portfelja novih hipotekarnih kreditov, odobrenih navedenim kreditojemalcem, z razmerjem LTV, višjim od 90 %, vendar pod najvišjim razmerjem LTV v višini 100 %;
 - (c) mejna vrednost razmerja LTV v višini 80 % za druge hipotekarne kredite (vključno s segmentom nepremičnin, kupljenih z namenom oddaje).

⁽¹⁾ Recommandation du comité du risque systémique du 9 novembre 2020 relative aux crédits portant sur des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg (CRS/2020/005).

⁽²⁾ CSSF Régulation N.20-08 du 3 décembre 2020 fixant des conditions pour l'octroi de crédits relatifs à des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg.

2. Razmerje LTV je razmerje med vsoto vseh kreditov ali obrokov kreditov, ki jih je kreditojemalec zavaroval s stanovanjsko nepremičnino ob odobritvi kredita, in vrednostjo nepremičnine ob istem času.
3. Mejne vrednosti razmerja LTV se uporabljajo neodvisno od vrste lastništva (tj. popolno lastništvo, pravica do uporabe, gola lastnina).
4. Navedeni ukrep se uporablja za vsakega zasebnega kreditojemalca, ki vzame hipotekarni kredit za nakup stanovanjske nepremičnine v Luksemburgu za neposlovne namene. Ta ukrep se uporabi tudi, če kreditojemalec za izvedbo tega posla uporabi pravno strukturo, kot je družba za naložbe v nepremičnine, in v primeru skupnih vlog. 'Stanovanjske nepremičnine' vključujejo stavbna zemljišča, ne glede na to, ali so se gradbena dela začela takoj po nakupu, ali po nekaj letih. Ta ukrep se uporabi tudi, če se kreditojemalcu odobri kredit za nakup nepremičnine s pogodbo za dolgoročen najem. Nepremičnina je lahko namenjena bivanju lastnika ali oddaji.

II. Vzajemnost

5. Državam članicam, katerih kreditne institucije, zavarovalne družbe in osebe, ki poklicno opravljajo dejavnost kreditiranja (dajalci hipotekarnih kreditov), imajo zadevne pomembne kreditne izpostavljenosti do Luksemburga v obliki neposrednih čezmejnih kreditov, se priporoča zagotovitev vzajemnosti luksemburškega ukrepa v njihovi jurisdikciji. Če v jurisdikciji ustreznih organov ni na voljo enak ukrep za vse zadevne čezmejne izpostavljenosti, bi ti morali uporabiti ukrepe, ki so na voljo in katerih učinek je najbolj enakovreden učinku aktiviranega ukrepa makrobonitetne politike.
6. Države članice morajo v skladu s priporočilom D Priporočila ESRB 2015/2 ESRB uradno obvestiti, da so zagotovile vzajemnost luksemburškega ukrepa ali uporabile izjeme *de minimis*. To uradno obvestilo je treba predložiti najpozneje v enem mesecu po sprejetju vzajemnega ukrepa, pri tem pa uporabiti ustrezno predlogo, ki je objavljena na spletni strani ESRB. ESRB bo uradna obvestila objavil na svoji spletni strani, s čimer bo javnost seznanil z nacionalnimi odločitvami o vzajemnosti. Ta objava bo vključevala vse izjeme v državah članicah, ki zagotavljajo vzajemnost, in njihovo zavezo, da bodo spremljale uhajanja in ukrepale, če bi bilo potrebno.
7. Državam članicam se priporoča, da zagotovijo vzajemnost ukrepa v treh mesecih po objavi tega priporočila v *Uradnem listu Evropske unije*.

III. Prag pomembnosti

8. Ta ukrep dopolnjujeta dva praga pomembnosti, ki države članice, ki zagotavljajo vzajemnost, usmerjata pri morebitni uporabi načela *de minimis*: posamezni državi lasten prag pomembnosti in posamezni instituciji lasten prag pomembnosti. Posamezni državi lasten prag pomembnosti za skupno čezmejno hipotekarno kreditiranje v Luksemburg je 350 milijonov EUR, kar ustreza približno 1 % skupnega domačega trga hipotekarnih kreditov za stanovanjske nepremičnine v decembru 2020. Posamezni instituciji lasten prag pomembnosti za skupno čezmejno hipotekarno kreditiranje v Luksemburg je 35 milijonov EUR, kar ustreza približno 0,1 % skupnega domačega trga hipotekarnih kreditov za stanovanjske nepremičnine v decembru 2020. Vzajemnost se zahteva samo, kadar sta presežena posamezni državi in posamezni instituciji lasten prag.

Nizozemska

Najnižja povprečna utež tveganja, ki se uporablja za kreditne institucije, ki uporabljajo pristop IRB, v zvezi z njihovim portfeljem izpostavljenosti do fizičnih oseb, zavarovanih s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo na Nizozemskem. Pri vsaki postavki izpostavljenosti, ki sodi v okvir ukrepa, se za del kredita, ki ne presega 55 % tržne vrednosti nepremičnine, s katero je kredit zavarovan, dodeli utež tveganja v višini 12 %, za preostali del kredita pa se dodeli utež tveganja v višini 45 %. Najnižja povprečna utež tveganja portfelja je enaka z izpostavljenostjo tehtanemu povprečju uteži tveganja posameznih kreditov.

I. Opis ukrepa

1. Z nizozemskim ukrepom, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(vi) Uredbe (EU) št. 575/2013, se določa najnižja povprečna utež tveganja za kreditne institucije s pristopom IRB v zvezi z njihovim portfeljem izpostavljenosti do fizičnih oseb, zavarovanih s hipoteko na stanovanjskih nepremičninah, ki se nahajajo na Nizozemskem. Iz ukrepa so izvzeti krediti, ki jih krije nacionalni sistem jamstva za hipotekarne kredite.

2. Najnižja povprečna utež tveganja se izračuna tako:
 - (a) Pri vsaki postavki izpostavljenosti, ki sodi v okvir ukrepa, se za del kredita, ki ne presega 55 % tržne vrednosti nepremičnine, s katero je kredit zavarovan, dodeli utež tveganja v višini 12 %, za preostali del kredita pa se dodeli utež tveganja v višini 45 %. Razmerje LTV, ki se uporabi pri tem izračunu, bi bilo treba določiti v skladu z veljavnimi določbami Uredbe (EU) št. 575/2013.
 - (b) Najnižja povprečna utež tveganja portfelja je enaka z izpostavljenostjo tehtanemu povprečju uteži tveganja posameznih kreditov, ki se izračunajo, kakor je opisano zgoraj. Posamezni krediti, ki so izvzeti iz ukrepa, se pri izračunu najnižje povprečne uteži tveganja ne upoštevajo.
3. Ta ukrep ne nadomešča obstoječih kapitalskih zahtev, ki so določene v Uredbi (EU) št. 575/2013 in izhajajo iz nje. Banke, za katere se ukrep uporablja, morajo povprečno utež tveganja dela portfelja hipotekarnih kreditov, ki sodi v okvir tega ukrepa, izračunati na podlagi rednih veljavnih določb Uredbe (EU) št. 575/2013 in na podlagi metode, ki je določena v tem ukrepu. Pri izračunu kapitalskih zahtev morajo nato uporabiti tisto od teh dveh povprečnih uteži tveganja, ki je višja.

II. Vzajemnost

4. Ustreznim organom se priporoča, da zagotovijo vzajemnost nizozemskega ukrepa tako, da ga uporabijo za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici in uporabljajo pristop IRB ter imajo izpostavljenosti do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo na Nizozemskem, saj bi njihov bančni sektor prek podružnic lahko bil ali postal neposredno ali posredno izpostavljen sistemskemu tveganju na nizozemskem stanovanjskem trgu.
5. V skladu s podpriporočilom C(2) se ustreznim organom priporoča, da uporabijo ukrep, ki je enak ukrepu, ki ga je na Nizozemskem izvedel organ, pristojen za aktiviranje, v roku, določenem v podpriporočilu C(3).
6. Če v jurisdikciji ustreznih organov ni na voljo enak ukrep makrobonitetne politike, se jim priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrep makrobonitetne politike, ki je na voljo v njihovi jurisdikciji in katerega učinek je najbolj enakovreden učinku zgoraj navedenega ukrepa, ki se priporoča za vzajemnost, vključno s sprejetjem nadzorniških ukrepov in uporabo nadzorniških pooblastil, določenih v naslovu VII, poglavje 2, oddelek IV, Direktive 2013/36/EU. Ustreznim organom se priporoča, da enakovreden ukrep sprejmejo najpozneje v štirih mesecih po objavi tega priporočila v *Uradnem listu Evropske unije*.

III. Prag pomembnosti

7. Ukrep dopolnjuje posamezni instituciji lasten prag pomembnosti, ki ustrezne organe, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, usmerja pri morebitni uporabi načela *de minimis*. Institucije se lahko izvzamejo iz najnižje povprečne uteži tveganja za kreditne institucije s pristopom IRB v zvezi z njihovim portfeljem izpostavljenosti do fizičnih oseb, zavarovanih s hipoteko na stanovanjskih nepremičninah, ki se nahajajo na Nizozemskem, če ta vrednost ne presega 5 milijard EUR. Za potrebe praga pomembnosti se ne štejejo krediti, ki jih krije nacionalni sistem jamstva za hipotekarne kredite.
8. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 je prag pomembnosti v višini 5 milijard EUR najvišja priporočena raven praga. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost, lahko zato namesto uporabe priporočenega praga določijo nižji prag za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepa brez praga pomembnosti.

Norveška

- Stopnja blažilnika sistemskih tveganj v višini 4,5 % za izpostavljenosti, ki se nahajajo na Norveškem, ki se uporablja v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU, kakor se uporablja za Norveško in na Norveškem od 31. decembra 2022 v skladu s pogoji iz Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (Sporazum EGP) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/36/EU, kakor se uporablja za Norveško in na Norveškem od 31. decembra 2022), za vse kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Norveškem;
- spodnja meja za (z izpostavljenostjo tehtano) povprečno utež tveganja v višini 20 % za izpostavljenosti do stanovanjskih nepremičnin, ki se nahajajo na Norveškem, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013, kakor se uporablja za Norveško in na Norveškem od 31. decembra 2022 v skladu s pogoji iz Sporazuma EGP (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 575/2013, kakor se uporablja za Norveško in na Norveškem od 31. decembra 2022), za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Norveškem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop na podlagi notranjih bonitetnih ocen (IRB);
- spodnja meja za (z izpostavljenostjo tehtano) utež tveganja v višini 35 % za izpostavljenosti do poslovnih nepremičnin, ki se nahajajo na Norveškem, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013, kakor se uporablja za Norveško in na Norveškem od 31. decembra 2022, za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Norveškem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB.

I. Opis ukrepov

1. Finansdepartementet (norveško ministrstvo za finance) je z učinkom od 31. decembra 2020 uvedel tri makrobonitetne ukrepe, in sicer (i) blažilnik sistemskih tveganj za izpostavljenosti, ki se nahajajo na Norveškem, v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU, kakor se uporablja za Norveško in na Norveškem od 31. decembra 2022; (ii) spodnjo mejo uteži tveganja za izpostavljenosti do stanovanjskih nepremičnin, ki se nahajajo na Norveškem, v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013, kakor se uporablja za Norveško in na Norveškem od 31. decembra 2022, ter (iii) spodnjo mejo uteži tveganja za izpostavljenosti do poslovnih nepremičnin, ki se nahajajo na Norveškem, v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013, kakor se uporablja za Norveško in na Norveškem od 31. decembra 2022.
2. Stopnja blažilnika sistemskih tveganj je določena na 4,5 % in se uporablja za domače izpostavljenosti vseh kreditnih institucij, ki so pridobile dovoljenje na Norveškem. Za kreditne institucije, ki ne uporabljajo naprednega pristopa IRB, pa je stopnja blažilnika sistemskih tveganj, ki se uporablja za vse izpostavljenosti, določena na 3 % do 30. decembra 2023; po tem datumu je stopnja blažilnika sistemskih tveganj, ki se uporablja za vse domače izpostavljenosti, določena na 4,5 %.
3. Ukrep spodnje meje za utež tveganja za stanovanjske nepremičnine je posamezni instituciji lastna spodnja meja za utež tveganja za izpostavljenosti do stanovanjskih nepremičnin na Norveškem, ki se uporablja za kreditne institucije, ki uporabljajo pristop IRB. Spodnja meja za utež tveganja za nepremičnine se nanaša na z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja v portfelju stanovanjskih nepremičnin. Norveške izpostavljenosti do stanovanjskih nepremičnin bi bilo treba razumeti kot izpostavljenosti na drobno, zavarovane z nepremičninami na Norveškem.
4. Ukrep spodnje meje za utež tveganja za poslovne nepremičnine je posamezni instituciji lastna spodnja meja za utež tveganja za izpostavljenosti do poslovnih nepremičnin na Norveškem, ki se uporablja za kreditne institucije, ki uporabljajo pristop IRB. Spodnja meja za utež tveganja za nepremičnine se nanaša na z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja v portfelju poslovnih nepremičnin. Norveške izpostavljenosti do poslovnih nepremičnin bi bilo treba razumeti kot izpostavljenosti do podjetij, zavarovane z nepremičninami na Norveškem.

II. Vzajemnost

- 5a. Ustreznim organom se priporoča, da zagotovijo vzajemnost norveških ukrepov za izpostavljenosti, ki se nahajajo na Norveškem, v skladu s členom 134(1) Direktive (EU) 2013/36/EU oziroma členom 458(5) Uredbe (EU) št. 575/2013. Ustreznim organom se priporoča, da zagotovijo vzajemnost stopnje blažilnika sistemskih tveganj v 18 mesecih po objavi Priporočila Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2021/3^(*) v *Uradnem listu Evropske unije*. Za spodnje meje uteži tveganja za izpostavljenosti do stanovanjskih in poslovnih nepremičnin na Norveškem je treba zagotoviti vzajemnost v standardnem prehodnem obdobju treh mesecev po objavi Priporočila ESRB/2021/3 v *Uradnem listu Evropske unije*.

(*) Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2021/3 z dne 30. aprila 2021 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 222, 11.6.2021, str. 1).

- 5b. Ker mora ustrezeni organ za znižanje praga pomembnosti, kakor je navedeno v Priporočilu Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/1⁽⁴⁾, morda sprejeti nov nacionalni vzajemni ukrep ali spremeniti obstoječe nacionalne ukrepe, s katerimi se zagotavlja vzajemnost norveškega ukrepa v zvezi z blažilnikom sistemskih tveganj, se za izvedbo vzajemnih ukrepov uporablja standardno prehodno obdobje treh mesecev po objavi Priporočila ESRB/2023/1 v *Uradnem listu Evropske unije*.
6. Če v jurisdikciji ustreznih organov niso na voljo enaki ukrepi makrobonitetne politike, se jim v skladu s podpriporočilom C(2) priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrepe makrobonitetne politike, ki so na voljo v njihovi jurisdikciji in katerih učinek je najbolj enakovreden učinku zgoraj navedenih ukrepov, ki se priporočajo za vzajemnost. Ustreznim organom se priporoča, da enakovredne ukrepe za zagotovitev vzajemnosti spodnjih mej za povprečno utež tveganja za izpostavljenosti do stanovanjskih in poslovnih nepremičnin sprejmejo v 12 mesecih oziroma za zagotovitev vzajemnosti stopnje blažilnika sistemskih tveganj v 18 mesecih po objavi Priporočila ESRB/2021/3 v *Uradnem listu Evropske unije*. Če mora ustrezeni organ za znižanje praga pomembnosti sprejeti nov nacionalni vzajemni ukrep, kakor je opisan v tem pododstavku, ali spremeniti obstoječe nacionalne ukrepe, s katerimi se zagotavlja vzajemnost norveškega ukrepa v zvezi z blažilnikom sistemskih tveganj, se za izvedbo vzajemnih ukrepov uporablja standardno prehodno obdobje treh mesecev po objavi Priporočila ESRB/2023/1 v *Uradnem listu Evropske unije*.

[7. Odstavek 7 je bil črtan s Priporočilom ESRB/2023/1.]

III. Prag pomembnosti

8. Ukrepe dopolnjujejo posamezni instituciji lastni pragovi pomembnosti, ki temeljijo na izpostavljenostih, ki se nahajajo na Norveškem, in ustrezne organe, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, usmerjajo pri morebitni uporabi načela *de minimis*, in sicer:
- (a) za blažilnik sistemskih tveganj je prag pomembnosti določen pri znesku tveganju prilagojenih izpostavljenosti v višini 5 milijard NOK, kar ustreza približno 0,16 % skupnega zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti kreditnih institucij, ki poročajo na Norveškem;
 - (b) za spodnjo mejo za utež tveganja za stanovanjske nepremičnine je prag pomembnosti določen pri obsegu bruto kreditiranja v višini 32,3 milijarde NOK, kar ustreza približno 1 % bruto zavarovanih kreditov za stanovanjske nepremičnine norveškim strankam;
 - (c) za spodnjo mejo za utež tveganja za poslovne nepremičnine je prag pomembnosti določen pri obsegu bruto kreditiranja v višini 7,6 milijarde NOK, kar ustreza približno 1 % bruto zavarovanih kreditov za poslovne nepremičnine norveškim strankam.
9. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 lahko ustrezni organi zadevne države članice izvzamejo posamezne kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici in imajo izpostavljenosti na drobno na Norveškem. Za izpostavljenosti se šteje, da niso pomembne, če so pod posamezni instituciji lastnimi pragovi pomembnosti, določenimi v zgornjem odstavku 8. Ustrezni organi morajo pri uporabi pragov pomembnosti spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da uporabijo norveške ukrepe za predhodno izvzete posamezne kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici, kadar se presežejo pragovi pomembnosti, določeni v zgornjem odstavku 8.
10. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 so pragovi pomembnosti, določeni v zgornjem odstavku 8, najvišje priporočene ravni pragov. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost, lahko zato namesto uporabe priporočenih pragov določijo nižje pragove za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepov brez praga pomembnosti.
11. Kadar v državah članicah ni pridobila dovoljenja nobena kreditna institucija, ki bi imela pomembne izpostavljenosti na Norveškem, se lahko ustrezni organi zadevnih držav članic odločijo, da ne zagotovijo vzajemnosti norveškega ukrepa, kakor je določeno v oddelku 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2. V tem primeru morajo ustrezni organi spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zagotovijo vzajemnost norveških ukrepov, ko kreditna institucija preseže ustrezne pragove pomembnosti.

⁽⁴⁾ Priporočilo Evropskega odbora za sistemska tveganja ESRB/2023/1 z dne 6. marca 2023 o spremembi Priporočila ESRB/2015/2 o ocenjevanju čezmejnih učinkov ukrepov makrobonitetne politike in njihovi prostovoljni vzajemnosti (UL C 158, 4.5.2023, str. 1).

Švedska

- Posamezni kreditni instituciji lastna spodnja meja za z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja, ki se uporabljajo za portfelj izpostavljenosti na drobno do dolžnikov z rezidentstvom na Švedskem, zavarovanih z nepremičninami, v višini 25 %, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013 za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Švedskem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB;
- posamezni kreditni instituciji lastna najnižja raven (spodnja meja) za z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja za portfelj izpostavljenosti do podjetij, zavarovanih s hipoteko na poslovnih nepremičninah (nepremičninah, ki se fizično nahajajo na Švedskem in so v lastništvu za poslovne namene za ustvarjanje dohodka od najemnin), v višini 35 % in posamezni kreditni instituciji lastna najnižja raven (spodnja meja) za z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja za portfelj izpostavljenosti do podjetij, zavarovanih s hipoteko na stanovanjskih nepremičninah (stanovanjskih stavbah, ki se fizično nahajajo na Švedskem in so v lastništvu za poslovne namene za ustvarjanje dohodka od najemnin, če so v nepremičnini več kot tri stanovanja), v višini 25 %, ki se uporabljata v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013 za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Švedskem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB.

I. Opis ukrepov

1. Švedski ukrep, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013 in velja za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Švedskem in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB, obsega posamezni instituciji lastno spodnjo mejo za z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja, ki se uporabljajo za portfelj izpostavljenosti na drobno do dolžnikov z rezidentstvom na Švedskem, zavarovanih z nepremičninami, v višini 25 %. Z izpostavljenostjo tehtano povprečje je povprečje uteži tveganja posameznih izpostavljenosti, izračunanih v skladu s členom 154 Uredbe (EU) št. 575/2013, tehtano z ustrezno vrednostjo izpostavljenosti.
2. Švedski ukrep, ki se uporablja v skladu s členom 458(2)(d)(iv) Uredbe (EU) št. 575/2013 in velja za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje na Švedskem in uporabljajo pristop IRB, obsega posamezni kreditni instituciji lastno najnižjo raven (spodnjo mejo) za z izpostavljenostjo tehtano utež tveganja za nekatere izpostavljenosti do podjetij na Švedskem, zavarovane s hipoteko na poslovnih nepremičninah, v višini 35 % in posamezni kreditni instituciji lastno najnižjo raven (spodnjo mejo) za z izpostavljenostjo tehtano utež tveganja za nekatere izpostavljenosti do podjetij na Švedskem, zavarovane s hipoteko na stanovanjskih nepremičninah, v višini 25 %. Z izpostavljenostjo tehtano povprečje je povprečje uteži tveganja posameznih izpostavljenosti, izračunanih v skladu s členom 153 Uredbe (EU) št. 575/2013, tehtano z ustrezno vrednostjo izpostavljenosti. Ta ukrep ne zajema izpostavljenosti do podjetij, ki so zavarovane s: (i) kmetijskimi nepremičninami; (ii) nepremičninami, ki so v neposredni lasti občin, dežel ali regij; (iii) nepremičninami, pri katerih se več kot 50 % nepremičnine uporablja za lastno poslovno dejavnost, in (iv) večstanovanjskimi nepremičninami, če njihov namen ni poslovni (na primer stanovanjska združenja, ki so v lasti stanovalcev in so nepridobitna) ali če imajo manj kot štiri stanovanja.

II. Vzajemnost

3. V skladu s členom 458(5) Uredbe (EU) št. 575/2013 se ustreznim organom zadevnih držav članic priporoča, da zagotovijo vzajemnost švedskih ukrepov tako, da jih uporabijo za podružnice, ki se nahajajo na Švedskem ter so podružnice kreditnih institucij, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB. V skladu s členom 458(5) Uredbe (EU) št. 575/2013 se ustreznim organom zadevnih držav članic priporoča, da zagotovijo vzajemnost švedskih ukrepov tako, da jih uporabijo za kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici in za izračun regulativnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristop IRB ter ki imajo izpostavljenosti na drobno do dolžnikov z rezidentstvom na Švedskem, zavarovane s hipoteko na nepremičninah, in/ali izpostavljenosti do podjetij na Švedskem, zavarovane s hipoteko na poslovnih ali stanovanjskih nepremičninah. V skladu s podpriporočilom C(2) se ustreznim organom priporoča, da uporabijo ukrep, ki je enak ukrepom, ki jih je na Švedskem izvedel organ, pristojen za aktiviranje, najpozneje v treh mesecih po objavi ustreznega priporočila v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽⁹⁾.

⁽⁹⁾ Glej Priporočilo ESRB/2019/1 za ukrep makrobonitetne politike, ki je bil aktiviran 31. decembra 2018.

4. Če v jurisdikciji ustreznih organov niso na voljo enaki ukrepi makrobonitetne politike, se jim priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrep makrobonitetne politike, ki je na voljo v njihovi jurisdikciji in katerega učinek je najbolj enakovreden učinku zgoraj navedenih ukrepov, ki se priporočajo za vzajemnost. Ustreznim organom se priporoča, da enakovredne ukrepe sprejmejo najpozneje v štirih mesecih po objavi ustreznega priporočila v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽⁶⁾.

III. Prag pomembnosti

5. Ukrepe dopolnjuje posamezni instituciji lasten prag pomembnosti, ki za vsak ukrep, opisan v odstavkih 1 in 2, znaša 5 milijard SEK in ustrezne organe, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, usmerja pri morebitni uporabi načela *de minimis*.
6. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 lahko ustrezni organi zadevne države članice izvzamejo posamezne kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici in uporabljajo pristop IRB ter katerih izpostavljenosti so pod pragom pomembnosti v višini 5 milijard SEK, ki velja za ukrepe, opisane v odstavkih 1 in 2. Ustrezni organi morajo pri uporabi praga pomembnosti spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zadevni švedski ukrep uporabijo za predhodno izvzete posamezne kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje v matični državi članici, kadar se za ta ukrep preseže prag pomembnosti v višini 5 milijard SEK.
7. Če nobena kreditna institucija, ki je pridobila dovoljenje v matični državi in uporablja pristop IRB, nima prek podružnic, ki se nahajajo na Švedskem, ali na podlagi neposredne čezmejne dejavnosti izpostavljenosti na drobno, kakor je opisano v odstavku 1, v višini več kot 5 milijard SEK, se lahko ustrezni organi zadevnih držav članic odločijo, da ne zagotovijo vzajemnosti ukrepa, kakor je določeno v oddelku 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2. V tem primeru morajo ustrezni organi spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zagotovijo vzajemnost ukrepa, opisanega v odstavku 1, ko kreditna institucija, ki je pridobila dovoljenje v matični državi članici in uporablja pristop IRB, preseže prag v višini 5 milijard SEK.
8. Če nobena kreditna institucija, ki je pridobila dovoljenje v matični državi in uporablja pristop IRB, nima prek podružnic, ki se nahajajo na Švedskem, ali na podlagi neposredne čezmejne dejavnosti izpostavljenosti do podjetij, kakor je opisano v odstavku 2, v višini več kot 5 milijard SEK, se lahko ustrezni organi zadevnih držav članic odločijo, da ne zagotovijo vzajemnosti ukrepa, kakor je določeno v oddelku 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2. V tem primeru morajo ustrezni organi spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zagotovijo vzajemnost ukrepa, opisanega v odstavku 2, ko kreditna institucija, ki je pridobila dovoljenje v matični državi članici in uporablja pristop IRB, preseže prag v višini 5 milijard SEK.
9. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 je prag pomembnosti v višini 5 milijard SEK najvišja priporočena raven praga. Ustrezni organi, ki zagotavljajo vzajemnost, lahko zato namesto uporabe priporočenega praga določijo nižji prag za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepov brez praga pomembnosti.

Portugalska

Stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 4 % za vse izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo na Portugalskem.

I. Opis ukrepa

1. S portugalskim ukrepom, ki se uporablja v skladu s členom 133 Direktive 2013/36/EU in na najvišji ravni konsolidacije, se aktivira nova stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 4 % za izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo na Portugalskem (izpostavljenosti, ki niso neplačane, in neplačane izpostavljenosti).
2. Namen ukrepa je okrepiti odpornost proti nakopičenim ranljivostim na področju hipotekarnih kreditov ob morebitnem upadu gospodarskega cikla in/ali proti nepričakanemu znatnemu popravku cen stanovanjskih nepremičnin.

⁽⁶⁾ Glej Priporočilo ESRB/2019/1 za ukrep makrobonitetne politike, ki je bil aktiviran 31. decembra 2018.

II. Vzajemnost

3. Ustreznim organom se priporoča, da zagotovijo vzajemnost portugalskega ukrepa tako, da ga uporabijo za izpostavljenosti na drobno po pristopu IRB do fizičnih oseb, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo na Portugalskem (izpostavljenosti, ki niso neplačane, in neplačane izpostavljenosti). Namesto tega se lahko vzajemnost ukrepa zagotovi z uporabo naslednjega obsega poročanja COREP: izpostavljenosti na drobno do posameznikov po pristopu IRB, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo na Portugalskem (izpostavljenosti, ki niso neplačane, in neplačane izpostavljenosti).
4. Če v jurisdikciji ustreznih organov ni na voljo enak ukrep makrobonitetne politike, se jim priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrep makrobonitetne politike, ki je na voljo v njihovi jurisdikciji in katerega učinek je najbolj enakovreden učinku zgoraj navedenega ukrepa, ki se priporoča za vzajemnost, vključno s sprejetjem nadzorniških ukrepov in uporabo nadzorniških pooblastil, določenih v naslovu VII, poglavje 2, oddelek IV, Direktive 2013/36/EU.
5. Na podlagi zahteve Banco de Portugal se ustreznim organom, ki zagotavljajo vzajemnost, priporoča, da zagotovijo vzajemnost portugalskega ukrepa tako, da ga uporabijo na najvišji ravni konsolidacije.
6. Ustreznim organom, ki zagotavljajo vzajemnost, se priporoča, naj zagotovijo, da se vzajemni ukrep uporablja in spoštuje od 1. oktobra 2024.

III. Prag pomembnosti

7. Ukrep dopolnjuje posamezni instituciji lasten prag pomembnosti, ki temelji na izpostavljenostih, ki se nahajajo na Portugalskem, in ustrezne organe, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, usmerja pri morebitni uporabi načela *de minimis*. Kreditne institucije se lahko izvzamejo iz zahteve glede stopnje sektorskega blažilnika sistemskih tveganj, če njihove ustrezne sektorske izpostavljenosti ne presežajo 1 milijarde EUR, kar je približno 1 % stanja stanovanjskih kreditov na Portugalskem.
8. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 je prag pomembnosti v višini 1 milijarde EUR najvišja priporočena raven praga. Ustrezni organi lahko zato namesto uporabe priporočenega praga določijo nižji prag za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepa brez praga pomembnosti. Ustrezni organi bi morali pri določanju praga pomembnosti upoštevati izpostavljenost posameznega ponudnika finančnih storitev ugotovljenemu makrobonitetnemu tveganju na Portugalskem in oceniti, ali se lahko šteje, da izpostavljenost ni pomembna.
9. Kadar v državah članicah ni pridobila dovoljenja nobena kreditna institucija, ki bi imela pomembne izpostavljenosti na Portugalskem, se lahko ustrezni organi zadevnih držav članic odločijo, da ne zagotovijo vzajemnosti portugalskega ukrepa, kakor je določeno v oddelku 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2. V tem primeru morajo ustrezni organi spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zagotovijo vzajemnost portugalskih ukrepov, ko kreditna institucija preseže ustrezne pragove pomembnosti.

Danska

Stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 7 % za vse vrste izpostavljenosti, ki se nahajajo na Danskem, do nefinančnih družb, ki se ukvarjajo s poslovanjem z nepremičninami in organizacijo izvedbe stavbnih projektov, kakor sta opredeljena v skladu s statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti v Uniji, določeno v Uredbi (ES) št. 1893/2006.

I. Opis ukrepa

1. Stopnja sektorskega blažilnika sistemskih tveganj v višini 7 % se bo uporabljala za vse domače kreditne institucije.

2. Uporabljala se bo za vse vrste izpostavljenosti, ki se nahajajo na Danskem, do nefinančnih družb, ki se ukvarjajo s poslovanjem z nepremičninami, razen družb za gradnjo socialnih stanovanj in stanovanjskih zadrug, in organizacijo izvedbe stavbnih projektov. Zadevne gospodarske dejavnosti dolžnika so določene s sklicevanjem na statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti v Uniji, določeno v Uredbi (ES) št. 1893/2006 ⁽⁷⁾.

Ukrep se bo uporabljal na posamični in konsolidirani podlagi.

II. Vzajemnost

3. Ustreznim organom, ki zagotavljajo vzajemnost, se priporoča, da zagotovijo vzajemnost danskega ukrepa tako, da ga uporabijo za vse vrste izpostavljenosti, ki se nahajajo na Danskem, do nefinančnih družb, ki se ukvarjajo z natančno določenimi gospodarskimi dejavnostmi, in sicer: ‚poslovanje z nepremičninami‘ v skladu z oznako NACE ⁽⁸⁾ za področje ‚L‘, razen družb za gradnjo socialnih stanovanj in stanovanjskih zadrug, in ‚organizacija izvedbe stavbnih projektov‘ (41.1) v skladu z oznako NACE za področje ‚F‘.
4. Na podlagi zahteve danskega ministrstva za industrijo, podjetništvo in finančne zadeve se ustreznim organom priporoča, da zagotovijo vzajemnost danskega ukrepa tako, da ga uporabijo na posamični in konsolidirani podlagi.
5. Če v jurisdikciji ustreznih organov ni na voljo enak ukrep makrobonitetne politike, se jim priporoča, da po posvetovanju z ESRB uporabijo ukrep makrobonitetne politike, ki je na voljo v njihovi jurisdikciji in katerega učinek je najbolj enakovreden učinku ukrepa, ki se priporoča za vzajemnost, vključno s sprejetjem nadzorniških ukrepov in uporabo nadzorniških pooblastil, določenih v naslovu VII, poglavje 2, oddelek IV, Direktive 2013/36/EU.
6. Ustreznim organom se priporoča, naj zagotovijo, da se vzajemni ukrep uporablja in spoštuje od 30. junija 2024.

III. Prag pomembnosti

7. Ukrep dopolnjuje posamezni instituciji lasten prag pomembnosti, ki temelji na izpostavljenostih, ki se nahajajo na Danskem, in ustrezne organe, ki zagotavljajo vzajemnost ukrepa, usmerja pri morebitni uporabi načela *de minimis*. Kreditne institucije se lahko izvzamejo iz zahteve glede stopnje sektorskega blažilnika sistemskih tveganj, če njihove ustrezne sektorske izpostavljenosti ne presegajo 200 milijonov EUR, kar je približno 0,3 % skupne izpostavljenosti do nepremičninskih družb na Danskem.
8. V skladu z oddelkom 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2 je prag pomembnosti v višini 200 milijonov EUR najvišja priporočena raven praga. Ustrezni organi lahko zato namesto uporabe priporočenega praga določijo nižji prag za svoje jurisdikcije, kjer je to primerno, ali zagotovijo vzajemnost ukrepa brez praga pomembnosti. Ustrezni organi bi morali pri določanju praga pomembnosti upoštevati izpostavljenost posameznega ponudnika finančnih storitev ugotovljenemu makrobonitetnemu tveganju na Danskem in oceniti, ali se lahko šteje, da izpostavljenost ni pomembna.
9. Kadar v državah članicah ni pridobila dovoljenja nobena kreditna institucija, ki bi imela pomembne izpostavljenosti na Danskem, se lahko ustrezni organi zadevnih držav članic odločijo, da ne zagotovijo vzajemnosti danskega ukrepa, kakor je določeno v oddelku 2.2.1 Priporočila ESRB/2015/2. V tem primeru morajo ustrezni organi spremljati pomembnost izpostavljenosti in se jim priporoča, da zagotovijo vzajemnost danskih ukrepov, ko kreditna institucija preseže ustrezne pragove pomembnosti.“.

⁽⁷⁾ Določitev konkretnih podskupin sektorskih izpostavljenosti, za katere se bo uporabljal sektorski blažilnik sistemskih tveganj, temelji na Smernicah EBA o ustreznih podskupinah sektorskih izpostavljenosti, za katere lahko pristojni ali imenovani organi v skladu s členom 133(5)(f) Direktive 2013/36/EU uporabijo blažilnik sistemskih tveganj (EBA-GL-2020-13), dostopnih na spletišču EBA na naslovu www.eba.europa.eu

⁽⁸⁾ NACE Rev. 2, Statistična klasifikacija gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti, Uredba (ES) št. 1893/2006.